

Hoofdpijnenverslag van de internetconsultatie

Wijziging Regeling voertuigen, RDW als goedkeuringsinstantie bijzondere bromfietsen

(Internetconsultatie van 5 december 2022 tot en met 16 januari 2023)

In het kort

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat bereidt een wijziging voor van de Regeling voertuigen. De wijziging is een noodzakelijke technische uitwerking van het wetsvoorstel Wijziging WVV 1994 i.v.m. Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW) als onafhankelijke goedkeuringsinstantie. Dat wetsvoorstel belegt de bevoegdheid tot het toelaten van bijzondere bromfietsen bij de RDW. De nu voorliggende regeling bepaalt de regels ter uitoefening van deze bevoegdheid van de RDW.

Wat zijn de doelen?

De wijzigingsregeling hevelt de per 2 mei 2019 aangescherpte toelatingseisen voor bijzondere bromfietsen uit de Beleidsregel aanwijzing bijzondere bromfietsen over naar de Regeling voertuigen. Ook worden de eisen voor de nationale typegoedkeuring van bijzondere bromfietsen in de regeling nader ingevuld. Hiermee brengt IenW de permanente eisen voor bijzondere bromfietsen in lijn met de Beleidsregel. Aan de hand van de toelatingseisen in de aangepaste Regeling voertuigen kan de RDW het voertuig voor een nationale typegoedkeuring beoordelen.

Tot slot wordt deze regeling gebruikt om enkele fouten te herstellen en technische verbeteringen door te voeren.

Voor wie belangrijk?

- Fabrikanten en importeurs van bijzondere bromfietsen;
- De Dienst Wegverkeer (RDW);
- Handhavende organisaties zoals Openbaar Ministerie en Politie;
- Gebruikers van bijzondere bromfietsen.

Deze wijzigingsregeling leidt niet tot een verhoging van de inhoudelijke nalevingskosten of administratieve lasten voor burgers en bedrijven. De aangescherpte eisen voor bijzondere bromfietsen gelden voor zowel nieuwe als bestaande bijzondere bromfietsen. Bijzondere bromfietsen die al in gebruik zijn voldoen naar verwachting aan de gewijzigde eisen. Nieuwe eisen hebben hierdoor voor deze bromfietsen geen grote gevolgen.

Wat verandert deze regeling?

- De RDW krijgt met de vaststelling van de regeling de benodigde toelatingseisen en nadere regels voor de nationale typegoedkeuring ter beschikking. Hiermee kan de RDW aanvragen van nationale typegoedkeuringen voor bijzondere bromfietsen behandelen en beoordelen. Ook kan de RDW na typegoedkeuring met de eisen en regels conformiteitscontroles uitvoeren.
- Fabrikanten en importeurs van bijzondere bromfietsen krijgen met de gestelde regels duidelijkheid over de eisen waaraan te produceren voertuigen en zichzelf moeten voldoen.

De internetconsultatie

Er kon worden gereageerd op alle onderdelen van de regeling en de toelichting, met de volgende verduidelijking: "Deze wijzigingsregeling gaat alleen over de uitvoeringsregels die nodig zijn voor het wetsvoorstel om de RDW in te stellen als onafhankelijke goedkeuringsorganisatie voor bijzondere bromfietsen. De technische eisen voor het kader Lichte Elektrische Voertuigen (LEVs) komen op een later moment aan de orde. Hiervoor volgt dan opnieuw een internetconsultatie."

De reacties

Er zijn in totaal 20 reacties ingediend, hiervan zijn er 15 openbaar. Indieners zijn:

- Bedrijfsleven en branche: 3: Segway Europe B.V., EV Mobility BV en ITSETIME BV (ca 16% van de reacties);
- Particulieren: 9 (ca 52% van de reacties);
- Belangenorganisaties: 8: Nederlandse Micro Mobiliteit Coalitie (NMMC), Comité Leve Levs, LEV Kenniscentrum, Vereniging DOET, LEVA EU, Legaalrijden.nl (ca 32% van de reacties).

1. Algemeen beeld van de reacties

Het algemeen beeld ziet er als volgt uit:

- Er zijn weinig reacties op de inhoud van de regelgeving, wel op de procedure;
- Fabrikanten staan overwegend positief tegenover de Regeling;
- De meeste particulieren vinden dat de e-step behandeld moet worden als e-fiets; veel reacties gaan over nut/noodzaak van een goedkeuringsprocedure op een voertuig;
- Belangenorganisaties twijfelen aan de juridische legitimiteit en rechtmatigheid van de Regeling;
- Er wordt gediscussieerd over de rol van de RDW; de meningen hierover zijn verdeeld.

2. Hoofdpijnen van de inhoudelijke reacties

In onderstaand overzicht is een algemeen beeld geschetst, aan de hand van citaten uit individuele reacties. Deze reacties geven uitsluitend de mening van de indieners weer.

Aanwijzing RDW als onafhankelijke goedkeuringsorganisatie

Kritische reacties

- De RDW heeft destijds de keuringseisen van de '(tijdelijke)Beleidsregel aanwijzing bijzondere bromfietsen van mei 2019' opgesteld en wordt nu ook de 'onafhankelijke' keuringsinstantie. De vraag is of deze dubbele rol van de RDW haar onafhankelijkheid nu voldoende garandeert, zeker gezien het destijds ontbreken van de genoemde consultatie;
- Het is ook zeer de vraag of dit in lijn is met het Nederlandse/Europese mededingingsrecht;
- Het toekomstige monopolie van RDW op het controleren en toekennen van de goedkeuring voor bijzondere bromfietsen dient op wettelijkheid te worden getoetst;
- Als de RDW de e-step als bijzondere bromfiets gaat keuren, dan zal de invloed van de fietslobby te groot worden;
- De RDW heeft niet voldoende kennis en vaardigheden om deze keuringen uit te voeren.

Positieve reacties

- Het is een goed idee om de RDW als goedkeuringsorganisatie te benoemen;
- Het maakt niet uit welke instantie keurt, zolang er regels zijn die gevolgd moeten worden.

Voertuigcategorieën in relatie tot het toekomstige LEV-kader

- Nederland is het enige land ter wereld dat LEV's zoals de e-step keurt;
- In 18 lidstaten van de EU is de LEV zonder kenteken zoals een fiets toegestaan, het ligt daarom voor de hand om LEV's tot 50 kilo te legaliseren via zelfregulering zoals in veel Europese lidstaten;
- De e-step is qua gewicht, snelheid en plaats op de weg vergelijkbaar met de elektrische fiets, maar wordt in voorliggende Nederlandse wetgeving niet zo behandeld;
- De lobby van de Fietsersbond heeft teveel macht in Nederland;
- In de toelichting van het wetsvoorstel (kamerstuk 36269) staat dat het specifiek gaat om nieuwe innovatieve voertuigen. Hiermee kan onterecht de indruk ontstaan dat de wet gaat over nog niet bestaande voertuigen. Bijzondere bromfietsen zijn al vanaf 2009 toegelaten tot de openbare weg;
- Andere vormen van slim elektrisch vervoer zoals de Onewheel, EUC en het elektrisch skateboard zijn vooralsnog uitgesloten van het LEV-kader en daarmee ook de keuringen. Dit soort voertuigen rijdt in Europa nu al in 21 landen rond zonder noemenswaardige problemen;
- De e-step is een oplossing voor vele problemen zoals vervuiling in binnensteden en het parkeer probleem, alsmede een voertuig dat binnen enkele minuten onder controle te krijgen is in tegenstelling tot een onewheel etc.

Juridische aspecten

- Er is onvoldoende aansluiting van de keuringseisen bij de huidige (Europese) markt.
- Het Nederlandse voorstel om voor de zogenaamde voertuigcategorie "bijzondere bromfietsen" een nationale typegoedkeuring in te voeren is in strijd met de Europese wetgeving. De term "bromfiets" is gedefinieerd en bijgevolg Europees geharmoniseerd door Verordening 168/2013;
- De huidige wetgeving loopt enorm achter op het overgrote deel van de andere EU-landen; er zijn al tienduizenden e-steps in omloop in Nederland;

- Qua productconformiteit bij typegoedkeuring wordt de elektrische step behandeld als een zwaar motorvoertuig, hetgeen niet aansluit op het soort en de omvang van het voertuig;
- Er zijn onduidelijke criteria voor technische keuringseisen en wijze van keuren;
- Uitsluitend de e-steps in particulier bezit zouden moeten worden gelegaliseerd, niet de deelsteps.

Overige

- De aanvankelijk tijdelijke Regeling voor bijzondere bromfietsen van mei 2019 met aangescherpte toelatingseisen is destijds, als gevolg van de politieke druk die de minister ervoer na het Stint ongeluk, met instemming van de 2e Kamer maar zónder consultatie van stakeholders ingevoerd en, op nadrukkelijk advies van de RDW, gebaseerd op de Brommerrichtlijn 168/2013. De vraag is alsnog wanneer en op welke wijze de tijdelijkheid is omgezet naar de definitieve regeling zoals die nu de 'Beleidsregel aanwijzing bijzondere bromfietsen van mei 2019' wordt genoemd.